

KINCSES TOLNA MEGYE ÉRTÉKVETÉLKEDŐ

2018-2019.

TOLNA MEGYE NÉPMŰVÉSZETI ÉRTÉKEI MEGOLDÓKULCS

ÁLTALÁNOS ÉS KÖZÉPISKOLÁS DIÁKOK RÉSZÉRE

I. FELADAT MEGOLDÁSA

Milyen színeket használhat a sárközi hímzés?

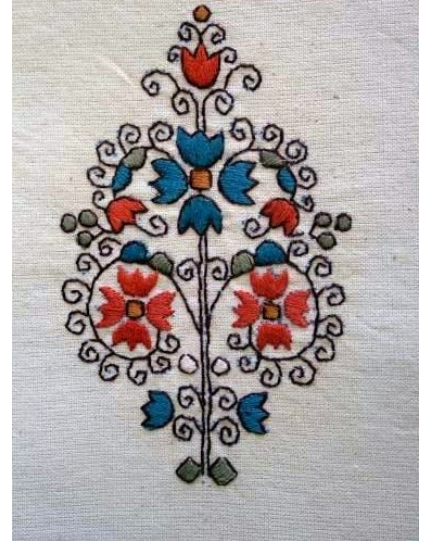
vörös, kék, zöld, drapp, sárga, fekete, fehér
(színenként 2 pont, összesen 14 pont)

Eredeti felhasználási területei:

(halottas) párnavég, főkötő, biborvég, ingujj, kendő – közülük 3 kell!!!
(típusonként 2 pont, összesen 6 pont)

Melyek a Sárköz települései?

Őcsény, Decs, Sárpilis, Alsónyék, Bata
(falvanként 2 pont, összesen 10 pont)
Színezés (összesen 20 pont)

II. FELADAT MEGOLDÁSA

Megyénk rangos folklóristája, néptánc-koreográfusa, népművelője a 82 éves Szabadi Mihály.
Nevezd meg a szülőfaluját, ahol jelenleg is él!

Sióagárd
(2 pont)

Milyen hivatalos szerepet tölt be a megyei értéktári tevékenységben?

Tolna Megyei Értéktár Bizottság tagja
(3 pont)

Mi a saját személyes kapcsolata a Tolna Megyei Értéktárba került értékekkel?

Írói munkássága megyei érték
(3 pont)

A néptánc, népzene, népdal, népviselet legrangosabb megyei ismerőjeként az ezekkel kapcsolatos tudását elbeszéléskötetekben, regényekben is megelevenítette.

Add meg az eddig megjelent kötetei közül legalább háromnak a címét!

Álmok, emlékek, gondolatok - Az én jussom
Iskoláim - Öregember az ablakban
És virágzott a berbecs - A kispazda
Lakodalom - Nemzedékek

(címenként 4 pont, összesen 12 pont)

Köteteiben sok olyan fogalommal találkozhatasz, amelyek a legtöbb magyar fiatal számára már ismeretlenek. Mit jelentenek az alábbiak?

Bugyelláris: pénztárca, erszény
 Keszkenő: kendő, zsebkendő
 Ringlispíl: körhinta
 Stafíring: menyasszony hozománya, kelengye
 Vánkos: párna
 Vőfély: lakodalom szervezője, szertartásmestere

(megfejtésenként 5 pont, összesen 30 pont)

III. FELADAT MEGOLDÁSA

C	K	Ő	J	Ó	I	N	C	E	Ü	Z	B	A	L	O	G
Z	E	F	Ö	L	D	E	S	I	J	Á	N	O	S	Z	Y
A	P	E	C	Z	E	N	E	G	A	L	A	M	B	I	B
K	N	R	N	S	N	É	P	I	Í	J	G	Z	A	K	Ó
Ó	Á	D	E	Á	E	B	E	N	C	E	Y	F	N	C	L
E	V	I	R	L	M	A	L	P	Á	R	P	K	D	N	I
L	T	N	E	Ó	E	R	I	M	R	E	Á	I	I	E	J
E	S	Á	F	L	L	N	I	V	Á	N	L	S	Z	R	Á
K	I	N	Y	Z	E	A	S	E	N	É	D	P	P	E	N
I	G	D	H	S	K	Ú	T	I	B	O	R	É	H	F	O
D	I	R	G	Á	L	N	V	I	D	O	R	T	A	P	S
A	E	T	E	L	E	G	Á	B	O	R	A	E	D	Ö	Á
B	T	A	S	Z	H	A	N	N	Y	I	V	R	A	L	F
A	S	T	R	E	E	R	T	A	M	Á	S	K	A	Ü	A
Z	B	A	E	R	L	É	S	G	Y	Ö	R	G	Y	F	C
S	T	I	V	V	A	L	U	Y	G	Y	S	Á	L	A	B

(soronként 2 pont, összesen 20 pont)

Földesi János - Madocsa - népzeneész, néptáncos
 Nepp Dénes - Szekszárd - szíjártó (szügyhám)
 Streer Tamás - Bogyiszló - néptáncos
 Balásy Gyula - Dombóvár - fafaragó
 Steig István - Szekszárd - fazekas
 Verseghy Ferenc - Tolna - fazekas

László László - Izmény - népzeneész (prímás)
 Csepeli István - Dunaföldvár - fafaragó
 Fülöp Ferenc - Decs - néptáncos
 Gy. Bóli János - Sárpus - néptáncos

(összetartozó adatonként 1 pont, össz. 30 pont)

IV. FELADAT MEGOLDÁSA

Írjál képaláírásokat, amelyek tartalmazzák az érintett település nevét és a látható megyei érték megnevezését!

Dér Józsefné Stigler Teréz (Népművészet Mestere) munkássága – Báta

Népviselő – Bogyiszló

Német tájház – Gyöngy

Fehér hímzés – Kölesd

Tóth Jánosné Kovács Sára (Népművészet Mestere) munkássága – Decs

Képfestő műhely – Tolna

Csobányolás – Bonyhád, Völgység

Kőszegi testvérek népi hangszerei – Medina

Hímzésmúzeum – Sióagárd, Lányvár

Iglice Népdalkör – Tamási

(képenként 5 pont, összesen 50 pont)

V. FELADAT MEGOLDÁSA

Tervezzél a népművészet és a folklór iránt érdeklődők számára az ő kíváncsiságuknak megfelelő egy tetsző szerinti, az adott megyei értékeket bemutató túrát az alábbiak közül! Rajzolj ehhez térképet is! Adj értékenként párszavas leírást, és csatolj egy-egy képet is!

(Megjegyzés: A végén megjelölheted hiányérzetet is. Még nem része a Megyei Értéktárnak, de a te túraútvonalodon feltétlenül ott lenne a helye...)

Ha van térkép: 1-15 pont

Ha van hiányérzet: 1-5 pont

Leírások, képekkel: 1-30 pont

VI. FELADAT MEGOLDÁSA

1. 70 hungarikum + 161 kiemelt nemzeti érték
2. ágazati + határon túli nemzetrészi
3. Matyóföld + Kalocsa
4. cimbalom + tárogató
5. táncház + busójárás (elfogadható a Kodály-módszer is)
6. Hollókő + Hortobágy
7. lovasíjász + huszár
8. Tokaj + Eger
(1-8. kérdés 2-2 pont)
9. karcagi birkapörkölt + bajai halászlé + tiszai halászlé + gulyásleves
10. Kajcsa Jakab + Máréfalva + Márkod + Nyárádköszvényes
(10-11. kérdés 4-4 pont)
11. Felvidék: kurtaszoknyás falvak + Kárpátalja: Beregi szőttes és hímzés (2 pont)
12. Szekszárd + Bonyhád + Dombóvár + Dunaföldvár + Tolna + Báta + Bogyiszló + Decs + Ócsény + Sárpilis + Sióagárd + Madocsa + Izmény (településenként 1 pont, összesen 12 pont)
13. grábóci + bátai (2 pont)
14. Györköny + Bölcske + Paks + Sióagárd-Lányvár (4 pont)
15. német + cigány + szerb (Vigyázat! Székely, felvidéki, zsidó itt nem fogadható el! – 3 pont)

16. Decs

17. Medina

18. Kapos-mente / Koppány-mente (Megfelelő településnév is elfogadható.)

(16-18. kérdés 1-1, összesen 3 pont) = mindösszesen 50 pont

VII. FELADAT MEGOLDÁSA

A két témakörből egyet kell választani!

a.) A Gerlice madár (vagy a „88 Tolna megyei népdal”) című kiadványból válassz ki egyet tetszésed szerint!

Írjál hozzá a csapatotok jellemzésére szánt két versszaknyi tréfás szöveget!

Énekeljétek a csapatdalotokat digitális felvételre, és elektronikus adathordozón, vagy e-mailben (ertektar@tolnamegye.hu) mellékeljétek!

Vagy:

b.) Készítsetek egy tetszőleges népművészeti megyei érték népszerűsítésére marketing tervet, vagy egy rendezvény tervet.

A rendezvény esetében lehet program sorozatra is gondolni. Egy napos programnál kérjük részletesen kidolgozni a program elemeket.

(50 pont)

VIII. FELADAT MEGOLDÁSA

Készítsetek értéktári felterjesztést a Tolna Megyei Értéktár számára a megye egyik népművészeti vagy népi hagyományt megőrkítő, őrző értékéről.

A témaválasztásnál javasoljuk elsősorban a népművészeti közösségeket: népdal körök, hímző körök, néptánc együttesek, fafaragó szakkörök, hímző szakkörök stb., de lehet választani népi mesterség vagy hagyományőrző rendezvény, szokás, híres esemény témáját is...

(100 pont)